

Žetva 2020: Lista za analizu žetve

Dr. Keith A. Bryan, Dr. Kimberly Morrill i David Ledgerwood

Ako ste neko vreme proveli proučavajući farme mlečnih krava koje dobro posluju, brzo shvatite da je njihova zajedničko to što one nisu samo odlični proizvođači silaže već i odlično upravljaju njom. Teško je raspravljati o uspehu žetve, ali nadamo se da je vaša žetva za silažu u 2020. bila uspešna. Sada kad vam je silaža u silo jamama, bunkerima ili vrećama i konzervira se kako bi trebalo, postoji nekoliko razloga za ispravnim rukovanjem nakon otvaranja i analizom žetke 2020. Sve ovo treba da dovede do novog planiranja žetve i praviljanja silaže na farmi za 2021 godinu. Predlažemo upotrebu naše kontrolne liste koja treba da pomogne da razvijete vama odgovarajuću listu za ostvarenje ciljeva na vašoj farmi.

Izuzimanje silaže - Upravljanje povratnim informacijama:

- *Količina silaže u sezoni* – Nekoliko izveštaja o žetvi silaže u 2020. godini ukazuju na niže prinose u poređenju sa predhodnim sezonama koje se mogu povezati sa nedovoljnom količinom padavina u sezoni. Koji su bili vaši prinosi i kako izgledaju u poređenju sa predhodnim sezonama? Iako smo uvek u iskušenju da upoređujemo prinose sa komšijama, uvek je najvažnije imati saznanja kako vaša farma napreduje iz godina u godinu. Ako znate koja je količina silaže ostavljena u predhodnoj sezoni, vi i vaš tehnolog razvićete detaljan plan za sezonu koja sledi.
- *Kritične tačke silaže (CCP)* – U zavisnosti od useva koji se silira Chr. Hansen se fokusira na osam kritičnih tački kako bi se osigurao uspeh predhodno zacrtanih planova u spremanju silaže. Kritične tačke pokrivaju delove od žetve, pakovanja silaže do njenog izuzimanja nakon fermentacije.
 - *Upravljanje frontalnim delom silo jame* – Pravilno izuzimanje silaže i upravljanje frontalnim delom silo jame direktno utiču na kvalitet silaže i indirektno na produktivnost životinja. Naši podaci pokazuju da na farmama koje koriste različite inokulante, aerobnu stabilnost (nedostatak zagrevanja) je imao uticaj na kvalitet TMR-a. Korišćenjem rotacione miks prikolice znatno je uticalo na dužinu aerobne stabilnosti takve silaže.
 - *Količina silaže na dnevnom nivou* – Koja je količina senaže/silaže potrebna na dnevnom nivou? Iako znate koliko kilograma svako grlo treba da dobije na dnevnom nivou, potrebno je znati koliko

treba silaže izuzeti iz silo jame. Da li ova vrednost zadovoljava industrijske preporuke da se ne izuzima više od 35-40 cm kukuruzne silaže ili 10-12 cm kod lucerkine senaže dnevno? Da li su vaše potrebe za ishranu slične u letnjem ili zimskom periodu? Ako ne pratite preporuke, šta vam je potrebno za postizanje vaših ciljeva? Da li spremate TMR od silaža iz različitih silo jama? Da li je moguće smanjiti broj jama iz kojih izuzimate silažu? Ako je teže postići ovaj cilj ove sezone, da li je moguće preorganizovati silo jame za narednu sezonu u cilju postizanja manjeg zagrevanja frontalne strane jame?

- *Higijena silaže - smanjiti mogućnosti za njenu kontaminaciju* – Da li pratite sve praktične radnje kako bi smanjili mogućnost kontaminacije TMR-a? Najčešći izvori kontaminata i patogenih mikroorganizama u silaži su ptičji feces ili blato i stajnjak sa guma mehanizacije. Da li vaše životinje hranite „čistom“ silažom? Da li brinete o njoj higijeni?
- *Upravljanje površinskim slojem silaže u silo jami* – Kiseonik je neprijatelj u procesu fermentacije silaže! Primarno područje u kojem je eliminaciju kiseonika najteže izvesti je površinski sloj silo jame, odmah ispod pokrivne folije. Nekoliko praktičnih smernica za pravilno upravljanje smanjiće uticaj kiseonika i kvarenje površinskog sloja silaže: upotreba naučno i istraživačko dokazanih silažnih inokulanata koji imaju mogućnost da „isteruju kiseonik“, pokrivanje silaže odmah po njenom spremanju, upotreba adekvatne folije kao i pokrivanje zatvorene silaže gumama ili džakovima sa peskom. Pravilnim upravljanjem površinskog sloja silaže uložena sredstva vraćaju se tri puta, silaža je dobrog kvaliteta u površinskom sloju, nema odbacivanja kao ni troškova za dodatnu kupovinu biomase kako bi nadomestilo ono što se izgubilo.
- *Promena ishrane silažom* – Povremeno se vrši zamena stare silaže novom. Često ovakve promene prolaze neprimetno i bez posledica, međutim, ponekad, ovakvi prelazi mogu stvoriti probleme, trenutne ili dugotajne. Kakav je vaš plan ishrane različitim silažama?

Pregled silažne sezone 2020. i planiranje 2021. sezone:

- *Da li je čitav proces žetve obavljen na siguran i efikasan način?* – Sigurnost bi nam uvek trebala biti prioritet broj 1! Da li ste preduzeli sve odgovarajuće mere da biste obezbedili sigurnu žetvu?
- *Da li ste pogodili brojeve specifične za usev?* – Većina farmi sa kojima radimo prilagodila je zrelost kukuruzne silaže, vlažnost, dužinu sečke tokom berbe. Da li ste pogodili ciljne vrednosti? Ako ne, zašto su promašeni ciljevi?
- *Planirana žetva je isplativ potez* – Rokovi žetve su kratki, plan da se žetvom useva omogućiti visokokvalitetna biomasa za silažu je proces koji traje celu jednu godinu. Da li imate odgovarajuću osobu koja može da investira u agronomska istraživanja, upravlja silo jamama, prati meteorološke parametre i izkoordiniše komunikaciju sa ljudima uključenim u žetvu? Da li sve kolege iz tima znaju šta i kako sve treba da rade? Ovo vreme je najpogodniji period za obuku radnika pred novu sezonu.
- *Šta želite da promenite u novoj silažnoj sezoni?* – Napravite listu želja sa svim stvarima koje mogu krenuti lošim putem. Fokusirati se na ono što je praktično izvodljivo i donosi najveću korist. Odredite promene i počnite da radite na njima kreiranjem akcionog plana za 2021. sezonu. Uzmite u obzir da fotografisanje ili pravljenje video snimaka može biti dobra ilustracija vašeg poboljšanja u procesu spremanja silaže.
- *Održavanje aplikatora za silažne inokulante* – proveriti/zameniti sve zastarele ili izlomljene delove. Pranje i dezinfekcija aplikatora nakon završene žetve silaže/senaže je obavezan deo protokola.
- *Rana rezervacija silažnih inokulanata* – Upotreba naučno i istraživačko dokazanih silažnih inokulanata omogućuju bržu fermentaciju silaže – čak za 7 dana, očuvanje nutrijenata i aerobnu stabilnost (nema zagrevanja). Nakon otvaranja silaže, zapitajte se da li ste zadovoljni rezultatima inokulantima koje ste postigli u predhodnoj sezoni? Kako vaše životinje reaguju na silažu? Da li ste ranije rezervisali silažne inokulante kako bi postigli njihovu najbolju moguću cenu?
- *Skladištenje silaže* – Koji će način skladištenja silaže biti u opticaju i u narednoj sezoni zavisice od potreba vaše farme. Praćenje dnevnih potreba za silažom u odnosu na zacrtane ciljeve pre nego što odgovorite na ovo pitanje.

Ljudski faktor i njihova komunikacija su esencijalni

Tokom godina, pitali smo nekoliko vlasnika/upravnika farmi da nam kažu ključne faktore za uspešan program upravljanja silažom. Bez razmišljanja odgovor je bio komunikacija između ljudi/timova. Priprema hrane za krave je umetnost i nauka, a velika većina vlasnika izjavila je da je potrebno vreme, povratne informacije i pozitivan duh kako bi se stvorio dobar tim za žetvu kao i tim stručnjaka za ishranu koji brinu i shvataju šta je najbolje za uspeh farme. To je kolektivni timski napor!

TO LEARN MORE LOG ON TO WWW.CHR-HANSEN.COM/ANIMAL-HEALTH